

ΧΑΡΤΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Charte montréalaise
des droits et responsabilités

ville.montreal.qc.ca/chartedesdroits

Montréal

Ο Χάρτης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ υιοθετήθηκε ομόφωνα από το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου του Μοντρεάλ στις 20 Ιουνίου 2005 (Κανονισμός 05-056). Τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2006. Οι τροποποιήσεις στον Χάρτη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ υιοθετήθηκαν ομόφωνα από το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου του Μοντρεάλ στις 21 Νοεμβρίου 2011.

Εκδόθηκε από την Υπηρεσία Ανθρώπινου Δυναμικού και Επικοινωνιών και την Διεύθυνση Ιραμματείας, της Γενικής Διεύθυνσης.

Δεκέμβριος 2011

ISBN: 978-2-7647-1055-5

Γραφιστική: Langevin et Turcotte

Εικονογράφηση: Philippe Béha

Πρόλογος

Ο Χάρτης δικαιωμάτων και υπευθυνότητων του Μοντρεάλ εδράζεται πάνω στις αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, δικαιοσύνης, ειρήνης, ισότητας, διαφάνειας και δημοκρατίας. Αυτές οι ίδιες αξίες τις οποίες μοιράζονται οι Μοντρεαλίτισσες και οι Μοντρεαλίτες αποτελούν την βάση των δικαιωμάτων του ανθρώπου όπως έχουν αναγνωρισθεί από τα Ηνωμένα Έθνη.

Ο Χάρτης του Μοντρεάλ καθιερώνει με μια πρωτότυπη προσέγγιση την αρχή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων επίσης. Αποτελεί ένα είδος κοινωνικού συμβολαίου το οποίο προβλέπει την απτή δέσμευση του Δήμου του Μοντρεάλ και ολόκληρου του προσωπικού του στην διαρκή βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πληθυσμό.

Ο Χάρτης του Μοντρεάλ διορίζει μια ουδέτερη και αμερόληπτη αρχή, τον Συνήγορο του Πολίτη του Δήμου του Μοντρεάλ, με στόχο να διευκολύνει την επίλυση διαφωνιών οι οποίες μπορεί να εγείρονται όσο αφορά στο περιεχόμενο του χάρτη μεταξύ ενός δημότη και του Δήμου. Αλλά, πάνω απ' όλα, είναι η κοινή προσπάθεια των δημοτισσών, των δημοτών και του Δήμου που μπορεί να διασφαλίσει τον σεβασμό των δικαιωμάτων τα οποία διακυρήσσονται με τον Χάρτη.

Επινοημένος από την αρχή από τους δημότες και για τους δημότες, με την συμμετοχή πολλών ειδικών και του Εργοταξίου για τη δημοκρατία, ο Χάρτης του Μοντρεάλ αποτέλεσε αντικείμενο μιας πρώτης αναθεώρησης, εκ νέου με την συμμετοχή του πληθυσμού και του Εργοταξίου για τη δημοκρατία, προκειμένου να επιφέρει βελτιώσεις σύμφωνα με το άρθρο 42. Κατ' αυτόν τον τρόπο πολλές δεσμεύσεις επαναδιατυπώθηκαν ή προστέθηκαν προκειμένου να ανταποκρίνονται καλύτερα στα σημερινά δεδομένα, παραδείγματος χάρη, στο κεφάλαιο της δημοκρατίας, του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης.

Ο Χάρτης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ είναι ένα θεμελιώδες κείμενο για τις δημότισσες, τους δημότες και για τον Δήμο του Μοντρεάλ. Πρόκειται για μια πρωτιά στην Βόρεια Αμερική.

Εργοτάξιο για την δημοκρατία

Υπό την ευθύνη του δημάρχου, το Εργοτάξιο για τη δημοκρατία είναι μια ομάδα εργασίας που αποτελείται από δημότισσες και δημότες των οποίων η αποστολή είναι να αναπτύξουν, από κοινού με τον Δήμο του Μοντρεάλ, εργαλεία που προωθούν την συμμετοχή στα κοινά. Το Εργοτάξιο συνεργάστηκε εκ του σύνεγγυς για την δημιουργία και σύνταξη του Χάρτη του Μοντρεάλ και της αναθεώρησής του.

Το Εργοτάξιο για τη δημοκρατία είναι μια εμπειρία μοναδική στο Μοντρεάλ και στα χρονικά της δημοκρατίας στην τοπική αυτοδιοίκηση. Με το Εργοτάξιο, οι κοινωνικοί παράγοντες μπορούν πράγματι να συμμετέχουν στην καθιέρωση δημοκρατικών εργαλείων.

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διάσκεψη Κορυφής του Μοντρεάλ (2002) τάχθηκε υπέρ ενός *Χάρτη Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Μοντρεάλ*, ο οποίος θα υπενθυμίζει τις αξίες που συσπειρώνουν και εμφορούν τις δημότισσες και τους δημότες του Μοντρεάλ και ο οποίος θα καθορίζει τα δικαιώματά τους εντός της πόλης·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημότισσες και οι δημότες έχουν την ευθύνη, από κοινού με τον Δήμο του Μοντρεάλ, να προωθούν πολιτισμικές αξίες οι οποίες προάγουν την ασφάλεια μέσα στην πόλη, τις σχέσεις καλής γειτονίας, τον σεβασμό διαφορετικών τρόπων ζωής καθώς και τον σεβασμό και την διατήρηση του περιβάλλοντος·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημότισσες και οι δημότες της πόλης του Μοντρεάλ απολαμβάνουν δικαιώματα και ελευθερίες θεσπισμένες και εγγυημένες από την *Παγκόσμια Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου* της 10ης Δεκεμβρίου 1948 και από τις διεθνείς και διαμερικανικές συνθήκες δικαιωμάτων του ατόμου, τις οποίες έχει επικυρώσει ο Καναδάς και στις οποίες το Κεμπέκ έχει διακηρύξει ότι συμμετέχει·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα είναι αλληλοεξαρτώμενα, αδιαχώριστα και στενά αλληλένδετα, σύμφωνα με την διακηρυγμένη αρχή της *Διακήρυξης και Πρόγραμμα Δράσης της Βιέννης* που εκδόθηκαν από την Σύνοδο των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1993)·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημότισσες και οι δημότες της πόλης του Μοντρεάλ απολαμβάνουν θεμελιώδη δικαιώματα που διακηρύσσονται και προστατεύονται από τον *Χάρτη δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου* του Κεμπέκ (1975) και από τον *Καναδικό Χάρτη Δικαιωμάτων και Ελευθεριών* (1982)·

Λαμβάνοντας υπόψη την *Διακήρυξη του Μοντρεάλ κατά των φυλετικών διακρίσεων* (1989) και την Διακήρυξη της 21ης Μαρτίου “Διεθνής Ημέρα για την απάλειψη όλων των ειδών φυλετικών διακρίσεων” (2002)·

Λαμβάνοντας υπόψη την *Διακήρυξη του Μοντρεάλ για την πολιτισμική ποικιλομορφία και την ένταξη* (2004)·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Δήμος του Μοντρεάλ έχει υπογράψει την *Παγκόσμια Διακήρυξη IULA* (Διεθνής Ένωση Δήμων και Τοπικής Αυτοδιοίκησης) για τις *Γυναίκες στην τοπική αυτοδιοίκηση* (2002)·

Λαμβάνοντας υπόψη την *Διακήρυξη του Μοντρεάλ επ’ ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας της Γυναίκας* (2005)·

Λαμβάνοντας υπόψη την *Διακήρυξη της Αρχής της Αειφόρου Ανάπτυξης της Κοινότητας του Μοντρεάλ* (2003)·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Δήμος του Μοντρεάλ αναγνωρίζει ότι το σύνολο των παρεμβάσεων του καθώς και η άσκηση των εξουσιών του μπορούν να συμβάλλουν στην προώθηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημοτισσών και των δημοτών μέσα στην πόλη·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Δήμος του Μοντρεάλ έχει την πρόθεση να δεσμεύσει τους αιρετούς αξιωματούχους, το προσωπικό, τους παραδημοτικούς οργανισμούς και τις εταιρείες που ελέγχονται από τον Δήμο σε μια προσπάθεια προώθησης και προστασίας της αρχής της ένταξης·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε δημότης και δημότισσα της πόλης του Μοντρεάλ έχει ευθύνη να μην εμποδίζει την πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων των άλλων και να υπονομεύει την ποιότητα ζωής και την αξιοπρέπεια όλων·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε δημότισσα και δημότης της πόλης του Μοντρεάλ έχει την ευθύνη να σέβεται τον νόμο, τους κανονισμούς και το κοινό καλό·

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο *Χάρτης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ* είναι πρωτότυπο έγγραφο το οποίο διατίθεται στις δημόσιες και τους δημότες του Μοντρεάλ με στόχο να τους εμπνέει στην καθημερινή τους ζωή καθώς και στην άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους και να τον επικαλούνται ενώπιον του συνήγορο του πολίτη του Δήμου του Μοντρεάλ σε περίπτωση που θεωρούν ότι έχουν αδικηθεί από μια απόφαση, πράξη ή παράλειψη του Δήμου του Μοντρεάλ, παραδημοτικού οργανισμού, ελεγχόμενης από τον Δήμο εταιρείας, αξιωματούχου, υπαλλήλου ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου που εκτελεί καθήκοντα για τον Δήμο.

Ο Δήμος του Μοντρεάλ διακηρύσσει με τον παρόντα *Χάρτη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ* την δέσμευσή του να αναπτύξει μαζί τις δημότισσες και τους δημότες του τον σεβασμό αυτών των δικαιωμάτων και την άσκηση αυτών των υποχρεώσεων και να διασφαλίζει την εφαρμογή του.

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ

Άρθρο 1 | Η πόλη αποτελεί μια περιοχή κι έναν ζωτικό χώρο όπου οφείλουν να προωθούνται η αξιοπρέπεια και η ακεραιότητα του ανθρώπου, η ανεκτικότητα, η ειρήνη, η ένταξη και η ισότητα μεταξύ των δημοτισσών και των δημοτών.

Άρθρο 2 | Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια δεν μπορεί να διαφυλαχθεί χωρίς την διαρκή μάχη κατά της φτώχειας και κάθε είδους διάκρισης, ιδιαίτερα αυτών που εδράζονται στην εθνική ή εθνοτική καταγωγή, χρώμα, ηλικία, κοινωνική θέση, οικογενειακή κατάσταση, γλώσσα, θρησκεία, φύλο, σεξουαλική προτίμηση ή αναπηρία.

Άρθρο 3 | Ο σεβασμός, η δικαιοσύνη και η ισότητα είναι αξίες από τις οποίες εκπηγάζει η συλλογική βούληση να ενισχυθεί και να παγιωθεί το Μοντρεάλ ως πόλη δημοκρατίας, αλληλεγγύης και συμπερίληψης.

Άρθρο 4 | Η διαφανής διαχείριση των υποθέσεων του Δήμου συμβάλλει στην προώθηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων των δημοτισσών και των δημοτών.

Άρθρο 5 | Η συμμετοχή των δημοτισσών και των δημοτών στις υποθέσεις του Δήμου συμβάλλει στην ενίσχυση του συναισθήματος ότι ανήκουν στην πόλη καθώς και στο να προάγει ενεργούς δημότες.

Άρθρο 6 | Η ανάπτυξη των δημοτισσών και των δημοτών πρέπει να εκτυλίσσεται μέσα σε ένα φυσικό, πολιτιστικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον το οποίο προστατεύει κι εμπλουτίζει την συλλογική συμβίωση.

Άρθρο 7 | Η προστασία του περιβάλλοντος και η αιεφόρος ανάπτυξη επιδρούν θετικά στην οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη και συμβάλλουν στο ευ ζην των τωρινών και επερχόμενων γενεών.

Άρθρο 8 | Η αναγνώριση, η διατήρηση και η ανάδειξη της κληρονομιάς συνδράμουν στην συντήρηση και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτισσών και δημοτών καθώς και στην ακτινοβολία της μοντρεαλίτικης ταυτότητας.

Άρθρο 9 | Ο πολιτισμός είναι στην καρδιά της ταυτότητας, της ιστορίας και της κοινωνικής συνοχής του Μοντρεάλ. Είναι ουσιαστική κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης και της δυναμικότητάς του.

Άρθρο 10 | Οποιαδήποτε προσφορά υπηρεσιών λαμβάνει υπόψη την διαφορετικότητα των αναγκών των δημοτισσών και των δημοτών.

Άρθρο 11 | Η ψυχαγωγία, οι φυσικές δραστηριότητες κι ο αθλητισμός είναι συστατικά στοιχεία της ποιότητας ζωής τα οποία συμβάλλουν στην σφαιρική ανάπτυξη των ατόμων καθώς και στην πολιτισμική και κοινωνική ενσωμάτωση.

Άρθρο 12 | Ο κοσμοπολίτικος χαρακτήρας του Μοντρεάλ αποτελεί έναν πλούτο ο οποίος αναδεικνύεται με την προώθηση της ένταξης και των αρμονικών σχέσεων μεταξύ των εθνοτήτων και των ιδιωτών οποιασδήποτε καταγωγής.

Άρθρο 13 | Το Μοντρεάλ είναι γαλλόφωνη πόλη όπου οι δημοτικές υπηρεσίες προς τις δημότισσες και τους δημότες διατίθενται επίσης στ' αγγλικά σύμφωνα με τον νόμο.

Άρθρο 14 | Κάθε δημότισσα και δημότης της πόλης του Μοντρεάλ έχει χρέος να μην καταπατά τα δικαιώματα των άλλων.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δημοκρατική ζωή

Άρθρο 15 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν δημοκρατικά δικαιώματα και συμμετέχουν, μαζί με την δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια που αποσκοπεί στην διασφάλιση αυτών των δικαιωμάτων. Επίσης συμβάλλουν προς τον σκοπό αυτό με ενέργειες και δραστηριότητες συνεπείς και συμβατές με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.

Οι δημότισσες και οι δημότες ασκούν το δικαίωμα της ψήφου και, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, συμμετέχουν στις υποθέσεις του Δήμου, ενημερώνονται, συμμετέχουν σε συζητήσεις και δημόσιους διαλόγους που τους αφορούν, και εκφράζουν, με σεβασμό προς τα άτομα, εμπειριστατωμένη γνώμη με σκοπό να επηρεάσουν τις αποφάσεις.

Άρθρο 16 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να διευκολύνει την συμμετοχή των δημοτισσών και δημοτών στις υποθέσεις του Δήμου, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να προωθεί την συμμετοχή, και προς τούτο να παρέχει στις δημότισσες και τους δημότες χρήσιμες πληροφορίες, διατυπωμένες σε σαφή γλώσσα, και να υποστηρίζει κατάλληλες πρακτικές επικοινωνίας·
- β) να διευκολύνει την πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά τις υποθέσεις του Δήμου·
- γ) να διασφαλίζει την αξιοπιστία, τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των δημόσιων διαβουλεύσεων υιοθετώντας και συντηρώντας τις κατάλληλες προς τούτο διαδικασίες·
- δ) να καθιστά κάθε έτος προσιτό στις δημότισσες και στους δημότες, σε περιληπτική μορφή, τον οικονομικό απολογισμό του Δήμου καθώς και επεξηγηματικό έγγραφο του προϋπολογισμού και τους τριετούς προγράμματος ενεργητικών κεφαλαίων προκειμένου να προωθεί την συμμετοχή των δημοτισσών και δημοτών·

δδ) να υποστηρίζει δημόσιες διαδικασίες για τον προϋπολογισμό οι οποίες συνδέονται με την προετοιμασία του προϋπολογισμού του Δήμου του Μοντρεάλ και του τριετούς του προγράμματος ενεργητικών κεφαλαίων·

ε) να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα που θα αποβλέπουν στην προώθηση, μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, των δικαιωμάτων που διακηρύσσονται στον παρόντα Χάρτη καθώς τις υπευθυνότητες και τις αξίες που συμπεριλαμβάνονται σ' αυτόν και, προς τον σκοπό αυτό, να υποστηρίζει πρακτικές ευαισθητοποίησης και παιδείας·

στ) να προωθεί την εκπροσώπηση των γυναικών οποιασδήποτε καταγωγής, των αυτόχθονων, των εμφανών μειονοτήτων, των μελών των εθνο-πολιτισμικών κοινοτήτων και των νέων στα συμβουλευτικά όργανα και τα όργανα λήψης αποφάσεων·

ζ) να υποστηρίζει την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών·

η) να διατηρεί, με κανονισμό του δημοτικού συμβουλίου, το δικαίωμα πρωτοβουλίας των δημοτισσών και δημοτών για θέματα δημόσιας διαβούλευσης·

θ) να αγωνίζεται κατά των διακρίσεων, της φυλετικής σκιαγράφησης, της κοινωνικής σκιαγράφησης, της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, του σεξισμού, της ομοφοβίας, των ηλικιακών διακρίσεων, της φτώχειας και του αποκλεισμού, τα οποία εξ ορισμού υποσκάπτουν τα θεμέλια μιας ελεύθερης και δημοκρατικής κοινωνίας·

ι) να σχεδιάζει την ανανέωση των δημοσίων υπηρεσιών του Μοντρεάλ προωθώντας την πρόσβαση των νέων και αποβλέποντας σε μια διαδικασία πρόσληψης υπαλλήλων η οποία αντανακλά την ποικιλότητα του μοντρεαλίτικου πληθυσμού, σύμφωνα με τα προγράμματα που εφαρμόζονται για την ίση πρόσβαση στην εργασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Οικονομική και κοινωνική ζωή

Άρθρο 17 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα και συμμετέχουν, μαζί με την δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια που αποσκοπεί στην εξασφάλιση αυτών των δικαιωμάτων. Στην προσπάθεια αυτοί οι δημότισσες και οι δημότες συμβάλλουν με ενέργειες που συνάδουν με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 18 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προωθήσει τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των δημοτισσών και δημοτών, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να παίρνει κατάλληλα μέτρα ώστε οι κατοικίες να ανταποκρίνονται στους κανονισμούς καθαριότητας, και όταν η υγεία και η ασφάλεια απειλούνται να προσφέρει μέτρα μετεγκατάστασης, όταν ή εκκένωση ή το κλείσιμο ενός κτηρίου ή κατοικίας καθίσταται απαραίτητη·
- β) να παίρνει κατάλληλα μέτρα, με την υποστήριξη των εταιρών του, για να παρέχει προσωρινό και ασφαλές κατάλυμα σε άστεγα και πλανώδια άτομα, εφ' όσον και όταν τα άτομα αυτά εκφράσουν αυτή την επιθυμία·
- γ) να λαμβάνει υπ' όψη του, κατά την εφαρμογή μέτρων σχετικά με τη στέγαση, τις ανάγκες ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, δηλαδή ατόμων και οικογενειών με μέσο ή χαμηλό εισόδημα·
- δ) να διατηρεί, με την υποστήριξη των κυβερνητικών εταιρών του, μέτρα αρωγής για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού προάγοντας την πρόσβαση σε κατάλληλη και προσιτή στέγη-κατοικία·
- ε) να προάγει την ανάληψη από τις δημότισσες και τους δημότες της ευθύνης με στόχο την βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των κοινωνικών ομάδων·
- εε) να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, με την υποστήριξη των εταιρών του, προκειμένου να εξαλείψει την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό·

στ) να παρέχει στις δημότισσες και τους δημότες της πόλης πρόσβαση σε πόσιμο νερό ποιότητας σε ικανοποιητικές ποσότητες·

ζ) να εξασφαλίζει ότι καμμία δημότισσα και κανένας δημότης δεν θα στερείται την πρόσβαση σε πόσιμο νερό εξαιτίας οικονομικών λόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Πολιτιστική Ζωή

Άρθρο 19 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν πολιτιστικά δικαιώματα και συμμετέχουν, μαζί με τη δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια που αποσκοπεί στη διασφάλιση τέτοιων δικαιωμάτων. Στην προσπάθεια αυτή συμβάλλουν με ενέργειες που συνάδουν με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 20 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προάγει τα πολιτιστικά δικαιώματα των δημοτισσών και των δημοτών του, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να παίρνει κατάλληλα μέτρα που αποσκοπούν στη διάσωση, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς καθώς και να προάγει την διάδοση γνώσης και πληροφοριών που διακρίνουν αυτή την κληρονομιά·
- β) να διατηρεί προσβάσιμα, τόσο σε επίπεδο γεωγραφικό όσο και οικονομικό, τους χώρους διάδοσης του πολιτισμού και της τέχνης και να ενθαρρύνει την επίσκεψή τους και χρήση τους·
- γ) να προωθεί την πολιτιστική δημιουργία·
- δ) να υποστηρίζει την ανάπτυξη και την ποικιλομορφία πολιτιστικών πρακτικών·
- ε) να προάγει την ανάπτυξη του δικτύου βιβλιοθηκών και να προωθεί το εν λόγω δίκτυο καθώς και το δίκτυο δημοτικών μουσείων ως χώρους πρόσβασης στη γνώση και την ευρυμάθεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ψυχαγωγία, φυσικές δραστηριότητες και αθλητισμός

Άρθρο 21 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν δικαιώματα στην ψυχαγωγία, φυσικές δραστηριότητες και τον αθλητισμό και συμμετέχουν, μαζί με τη δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια που αποβλέπει στην εξασφάλιση τέτοιων δικαιωμάτων. Συμβάλλουν στην προσπάθεια αυτή με κινήσεις οι οποίες είναι συμβατές με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, ειδικότερα με κατάλληλη χρήση των κοινοτικών εγκαταστάσεων.

Άρθρο 22 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προωθήσει τα δικαιώματα των δημοτισσών και δημοτών στην ψυχαγωγία, τις φυσικές δραστηριότητες και τον αθλητισμό, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να υποστηρίζει και να γνωστοποιεί, με την συμπαράσταση των κοινωνικών εταίρων, μια διαφοροποιημένη και συμπληρωματική προσφορά υπηρεσιών οι οποίες ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες του πληθυσμού και να προάγει έναν ενεργό τρόπο ζωής·
- β) να διευθετεί υψηλής ποιότητας πάρκα, εγκαταστάσεις για ψυχαγωγία, φυσικές δραστηριότητες και αθλητισμό, ισότιμα κατανεμημένα σε σχέση με τις εξελισσόμενες ανάγκες διαφόρων κοινωνικών χώρων·
- γ) να προάγει την πρόσβαση στις συλλογικές δραστηριότητες και στις εγκαταστάσεις συλλογικών δραστηριοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Περιβάλλον και αισιφόρος ανάπτυξη

Άρθρο 23 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν δικαιώματα σχετικά με το περιβάλλον και την αισιφόρο ανάπτυξη και συμμετέχουν, μαζί με την δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση αυτών των δικαιωμάτων. Στην προσπάθεια αυτή, συμβάλλουν με ενέργειες συμβατές με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, ειδικότερα με μια υπεύθυνη κατανάλωση νερού.

Άρθρο 24 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προωθήσει τα δικαιώματα των δημοτισσών και των δημοτών αναφορικά με το περιβάλλον και την αισιφόρο ανάπτυξη, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α)** να προάγει την μείωση αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την αναβάθμιση·
- β)** να συμφιλιώνει την προστασία του περιβάλλοντος και της κτηριακής κληρονομιάς με την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη·
- γ)** να προωθεί την συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρόχθιων υδάτων, του εδάφους του δήμου και του αέρα και να προάγει μέτρα προκειμένου να αυξάνονται οι νησίδες πρασίνου·
- δ)** να προάγει τρόπους συλλογικής και ενεργητικής μετακίνησης καθώς και άλλους τρόπους μετακίνησης οι οποίοι θα στοχεύουν στη μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου στον χώρο της πόλης αποβλέποντας στην μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου·
- ε)** να προωθεί την πρόσβαση στις όχθες του ποταμού και σε χώρους πρασίνου·
- στ)** να προωθεί την προστασία και την ανάδειξη των φυσικών χώρων και των δασών της πόλης·

στ στ) να διατηρεί την βιοποικιλότητα και να προωθεί την αύξηση αυτής στα πάρκα και στους χώρους πρασίνου·

ζ) να παίρνει μέτρα που αποβλέπουν στη μείωση ενοχλήσεων από το θόρυβο και την κυκλοφορία, να ελέγχει τις ενοχλήσεις που πρόερχονται από την απόθεση απορριμάτων και να προάγει στις δημότισσες και στους δημότες υπεύθυνη δημοτική συμπεριφορά με υπευθυνότητα και σεβασμό προς το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον·

η) να υποστήριζει μια υπεύθυνη διαχείριση πηγών, ιδιαίτερα στο θέμα της διαχείρισης του νερού·

θ) να ενθαρρύνει την εφαρμογή αισιφόρου ανάπτυξης λαμβάνοντας υπ' όψη την εξέλιξη των γνώσεων και των πρακτικών στον εν λόγω χώρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ασφάλεια

Άρθρο 25 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες απολαμβάνουν δικαίωμα ασφάλειας και συμμετέχουν, μαζί με την δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια διασφάλισης αυτού του δικαιώματος με ενέργειες συμβατές με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, ειδικότερα δίνοντας έμφαση σε συμπεριφορές πρόληψης.

Άρθρο 26 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προωθήσει το δικαίωμα των δημοτισσών και των δημοτών στην ασφάλεια, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να διευθετεί την περιοχή του κατά τρόπο ασφαλή·
- β) να στηρίζει, με την υποστήριξη των εταίρων του, συγκεκριμένα μέτρα για την ασφάλεια των γυναικών·
- γ) να λαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στην ασφάλεια των δημοτισσών και δημοτών στους κοινόχρηστους χώρους, ιδιαίτερα στα πάρκα και τις κοινοτικές και ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις·
- δ) να υποστηρίζει μέτρα πρόληψης με άξονα την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή των δημοτισσών και των δημοτών, σε συνεργασία με τα όργανα της δημόσιας και δημοτικής ασφάλειας·
- ε) να προστατεύει την φυσική ακεραιότητα των ατόμων και των αγαθών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Δημοτικές υπηρεσίες

Άρθρο 27 | Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Οι δημότισσες και οι δημότες έχουν δικαίωμα σε υψηλής ποιότητας δημοτικές υπηρεσίες και συμμετέχουν, μαζί με τη δημοτική διοίκηση, σε μια συλλογική προσπάθεια που αποβλέπει στην διασφάλιση αυτού του δικαιώματος. Στην προσπάθεια αυτή συμβάλλουν με ενέργειες συμβατές με τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, ειδικότερα συμμετέχοντας στη διατήρηση της καθαριότητας στην πόλη.

Άρθρο 28 | Δεσμεύσεις

Προκειμένου να προωθήσει το δικαίωμα των δημοτισσών και των δημοτών στις δημοτικές υπηρεσίες, ο Δήμος του Μοντρεάλ δεσμεύεται:

- α) να παρέχει δημοτικές υπηρεσίες με αποτελεσματικότητα, σεβασμό και χωρίς διακρίσεις·
- β) να προωθεί την παροχή και κατανομή των δημοτικών υπηρεσιών κατά ισότιμο τρόπο·
- γ) να προωθεί την ευελιξία στην παροχή δημοτικών υπηρεσιών καθώς και στην χρήση δημοσίων χώρων προκειμένου ν' ανταποκρίνεται στις ποικίλλες ανάγκες των δημοτισσών και των δημοτών·
- δ) να παίρνει μέτρα που αποβλέπουν στη μείωση των ενοχλήσεων και των εμποδίων στην κατοικία τους και το οδοιπορικό σύστημα της πόλης·
- ε) να παίρνει κατάλληλα μέτρα που αποβλέπουν στη διασφάλιση της καθαριότητας των δημοσίων χώρων·
- στ) να προωθεί την καθολική πρόσβαση στην οργάνωση της περιοχής, στα κτήρια καθώς στις επικοινωνίες, προγράμματα και δημοτικές υπηρεσίες εν γένει.

ΕΥΡΟΣ, ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 29 | *Ο Χάρτης Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Μοντρεάλ* δεσμεύει τον Δήμο, τους παραδημοτικούς οργανισμούς, τους οργανισμούς που ελέγχονται από τον Δήμο και τους υπαλλήλους τους, τους δημόσιους υπαλλήλους και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εκτελεί έργο εκ μέρους ή εν ονόματι του Δήμου. Επίσης δεσμεύει όλες τις δημότισσες και όλους τους δημότες της πόλης του Μοντρεάλ.

Ο Χάρτης Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Μοντρεάλ αντιπροσωπεύει τις ελάχιστες προδιαγραφές κατά την έννοια του άρθρου 144 του *Χάρτη του Δήμου του Μοντρεάλ*. Κατά συνέπεια είναι εφαρμόσιμος στα δημοτικά διαμερίσματα σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο παρόν μέρος.

Άρθρο 30 | Στον παρόντα Χάρτη, με τον όρο δημότισσα ή δημότης εννοείται ένα φυσικό πρόσωπο που ζει στην περιοχή του Δήμου του Μοντρεάλ.

Άρθρο 31 | Οι δεσμεύσεις που αναφέρονται στον παρόντα Χάρτη υπόκεινται στους περιορισμούς των δικαιοδοσιών του Δήμου και των δικαιοδοσιών που ο Δήμος μοιράζεται με άλλα κυβερνητικά κλιμάκια, στους εγγενείς περιορισμούς των οικονομικών πηγών που έχει στη διάθεσή του ο Δήμος γενικά, καθώς και στους εύλογους περιορισμούς μέσα σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία.

Άρθρο 32 | Κάθε δημότισσα και κάθε δημότης που θεωρεί ότι είναι θύμα προσβολής των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος Χάρτη, μπορεί να καταθέσει παράπονο-διαμαρτυρία ενώπιον του Συνήγορου του Πολίτη του Δήμου του Μοντρεάλ.

Ο παρών Χάρτης δεν μπορεί ν'αποτελέσει βάση δικαστικής αγωγής ή να χρησιμοποιηθεί κατά δικαστικό ή οιοδήποτε δικαστικό τρόπο.

Άρθρο 33 | Κατά την άσκηση των εξουσιών που του παρέχει ο Κανονισμός περί Συνήγορου του Πολίτη και ο παρών Χάρτης, ο συνήγορος ωφείλει:

α) να ερμηνεύει, κατά τρόπο συμβατό με τον παρόντα Χάρτη, τους δημοτικούς κανονισμούς που αφορούν στην διαδικασία παραπόνου·

β) σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού περί που έχει υιοθετήσει ο Δήμος του Μοντρεάλ, να διεξάγει έρευνες αναφορικά με παράπονα δημοτισσών και δημοτών τα οποία βασίζονται στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος Χάρτη και τα οποία είναι αποτέλεσμα αποφάσεων, ενεργειών ή παραλείψεων του Δήμου, των παραδημοτικών οργανισμών και των εργαζομένων σ'αυτούς, των οργανισμών που ελέγχονται από το Δήμο και των εργαζομένων σ'αυτούς, των δημοσίων υπαλλήλων και παντός προσώπου που εκτελεί έργο για τον Δήμο.

Άρθρο 34 | Για τους σκοπούς των ερευνών που βασίζονται στον παρόντα Χάρτη, ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί, αν το κρίνει αναγκαίο, να ανατρέξει στο Προοίμιο και το Πρώτο Μέρος του παρόντος Χάρτη προκειμένου να ερμηνεύσει το Δεύτερο Μέρος αυτού.

Άρθρο 35 | Όταν η κύρια βάση ενός παραπόνου που κατατέθηκε ενώπιον του Συνήγορου του Πολίτη απορρέει από τον παρόντα Χάρτη και το εν λόγω παράπονο αφορά σε απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής ή ενός συμβουλίου διοικητικού διαμερίσματος, ο συνήγορος μπορεί να διεξάγει έρευνα επί της απόφασης, της σύστασης, της πράξης ή της παράλειψης που αποτελεί αντικείμενο του παραπόνου-διαμαρτυρίας.

Εν τούτοις, η πρώτη παράγραφος του παρόντος άρθρου, δεν ισχύει όταν η απόφαση, η σύσταση, η ενέργεια ή η παράλειψη είναι ουσιαστικά από τη φύση της θέμα του προϋπολογισμού.

Άρθρο 36 | Οι διατάξεις του Κανονισμού περί Συνήγορου του Πολίτη ισχύουν για παράπονα που κατατέθηκαν και έρευνες που διεξάγονται από τον συνήγορο δυνάμει του παρόντος Χάρτη, εκτός από περιπτώσεις στις οποίες ο Χάρτης τροποποιεί το εύρος τους.

Άρθρο 37 | Όταν ο συνήγορος έχει εύλογα κίνητρα να πιστεύει ότι ένα παράπονο που βασίζεται στο παρόντα Χάρτη είναι αποδεκτό, μπορεί, στην πορεία της έρευνάς του, να αναλάβει διαμεσολάβηση προκειμένου να καθορίσει μια ή περισσότερες λύσεις οι οποίες θα σέβονται τις διατάξεις του παρόντος Χάρτη.

Άρθρο 38 | Σε όλες τις περιπτώσεις όπου υπάρχει διαμεσολάβηση ο/η συνήγορος οφείλει να αποστείλει αντίγραφο των αποτελεσμάτων της διαμεσολάβησης ή την σύστασή του/της στα μέρη και τους ιδιώτες που αφορά το παράπονο ή έρευνα.

Άρθρο 39 | Σε όλες τις περιπτώσεις όπου έχει λάβει χώρα διαμεσολάβηση, το πόρισμα του συνηγόρου πρέπει να ορίζει σαφώς τη φύση των αποτελεσμάτων της διαμεσολάβησης ή της σύστασής του, συμπεριλαμβανομένων και λεπτομερών μέτρων που κρίνονται κατάλληλα και λεπτομερούς σύστασης για ενέργειες που πρέπει να γίνουν ή να πάψουν.

Σε περίπτωση που είναι αδύνατο, μέσα σε εύλογη προθεσμία, να διορθωθεί η κατάσταση η οποία οδήγησε σε παράπονο που έχει κριθεί βάσιμο, το πόρισμα του συνηγόρου πρέπει να εξηγήει τους λόγους προς τούτο.

Άρθρο 40 | Ο συνήγορος μπορεί, αν το κρίνει κατάλληλο, να αναλάβει με δική του πρωτοβουλία έρευνα που αφορά την παραβίαση ενός ή περαιτέρω δικαιωμάτων των δημοτιστών και δημοτών που αναφέρονται στον παρόντα Χάρτη.

Άρθρο 41 | Η έκθεση την οποία ο συνήγορος υποβάλει κάθε χρόνο στο δημοτικό συμβούλιο και η οποία αφορά στην εκπλήρωση των καθηκόντων του συμπεριλαμβάνει ένα τμήμα ειδικά αφιερωμένο στον απολογισμό των παρεμβάσεών του και των δραστηριοτήτων του στα πλαίσια αυτού του Χάρτη. Ο/Η συνήγορος μπορεί να κάνει οποιαδήποτε σύσταση κρίνει κατάλληλη.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42 | Αναθεώρηση του Χάρτη

Τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Χάρτη, και στη συνέχεια περιοδικώς, ο Δήμος του Μόντρεαλ θα προχωρά, μέσα στα πλαίσια δημόσιας διαβούλευσης, στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της επικαιρότητας και της κάλυψης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αναφέρονται στον Χάρτη, καθώς και στην αξιολόγηση των διαδικασιών εποπτείας, έρευνας και παραπόνων τα οποία ο Χάρτης προβλέπει.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

Το δικαίωμα πρωτοβουλίας σε θέματα δημόσιας διαβούλευσης (Άρθρο 16 η) επιτρέπει στις δημότισσες και στους δημότες να προτείνουν νέες και εποικοδομητικές λύσεις, πρωτοποριακά και καινοτόμα σχέδια που θα ανταποκρίνονται στις προσκλήσεις του δήμου τους, ζητώντας τη σύγκληση μιας δημόσιας διαβούλευσης μέσω της κατάθεσης μιας επίσημης αίτησης. Έτσι, έχουν την εξαιρετική ευκαιρία να προτείνουν μια πρωτότυπη ιδέα, να τη γνωστοποιήσουν και να επιβεβαιωθεί η καταλληλότητα της κατά τη διάρκεια μιας δημόσιας διαβούλευσης. Με το δικαίωμα της πρωτοβουλίας, οι δημότισσες και οι δημότες μπορούν να συμβάλλουν με θετικό τρόπο στην ανάπτυξη της πόλης τους.

Charte montréalaise
des droits et responsabilités

Η ελληνική εκδοχή του *Χάρτη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Μοντρεάλ* προσφέρθηκε στο Δήμο του Μόντρεαλ από τον Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας Κο Θάνο Καφόπουλο. Η μετάφραση του Χάρτη πραγματοποιήθηκε από τον Κο Γιώργο Κελλάρη, Λέκτορα Νέων Ελληνικών στο Πανεπιστήμιο του Μοντρεάλ και στο Πανεπιστήμιο McGill.

Η Κα Ντομνίκ Φορτιέ, Σύμβουλος στην Υπηρεσία Εξωτερικών και Κυβερνητικών Σχέσεων του Δήμου του Μοντρεάλ συμμετείχε στην επιμέλεια της μετάφρασης.

Δεκέμβριος 2011

Οι μετέπειτες αλλαγές μεταφράστηκαν ανιδιοτελώς από τον Κο Γιώργο Κελλάρη και η επιμέλεια πραγματοποιήθηκε από την Κα Ντομνίκ Φορτιέ.

Ιούνιος 2013

Να σημειωθεί ότι σε περίπτωση απόκλισης, υπερτερεί το κείμενο στα Γαλλικά.